

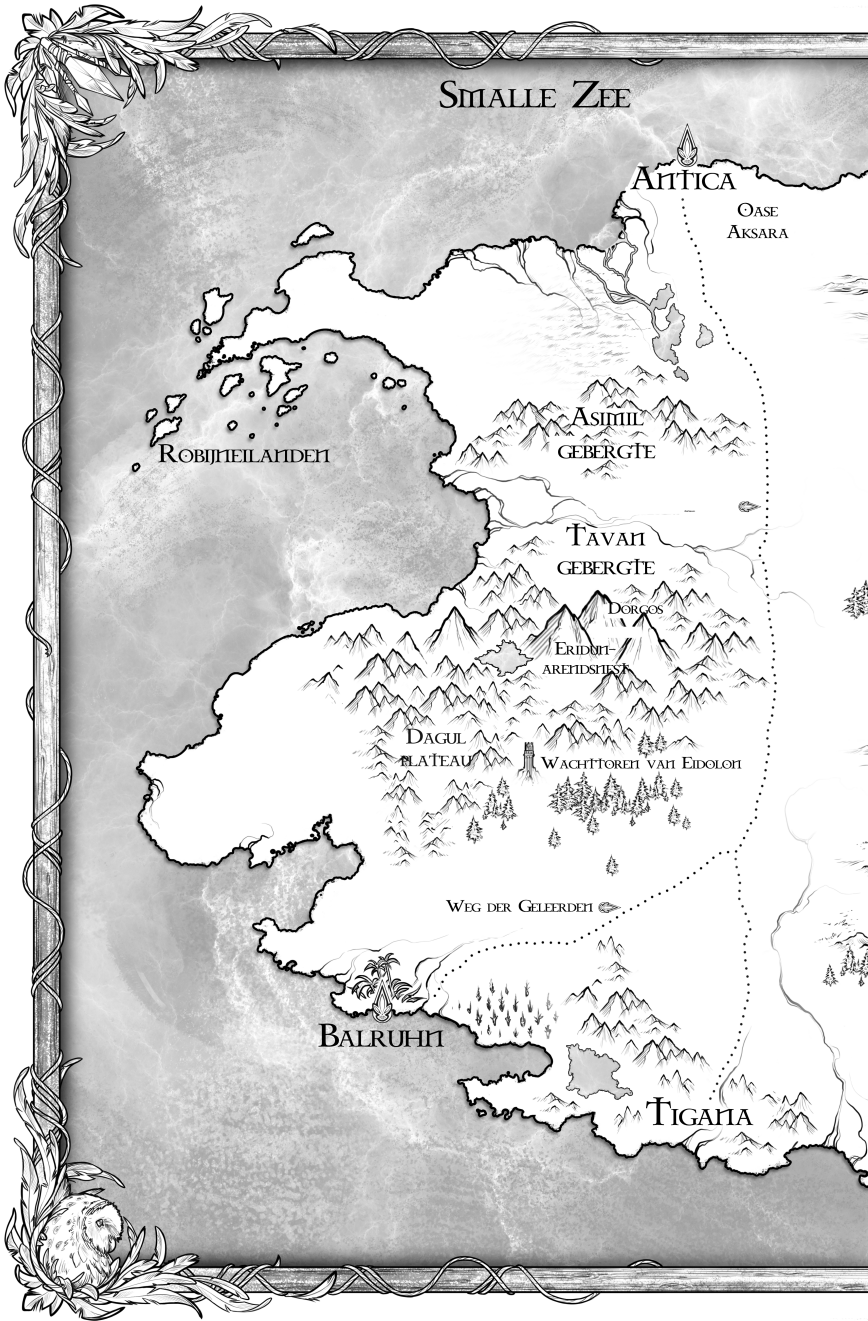
Sarah J. Maas

Toren van de dageraad

Deel 6 van de *Glazen troon*-serie

*Voor mijn oma, Camilla,
die over bergen en zeeën is getrokken.
Haar buitengewone verhaal is mijn favoriete epos.*

SMALLE ZEE

ANTICA

OASE
AKSARA

ROBBIJELANDEI

ASIMIL
GEBERGTE

TAVAN
GEBERGTE

DORCOS

ERIDIT-
AREIDSTIEN

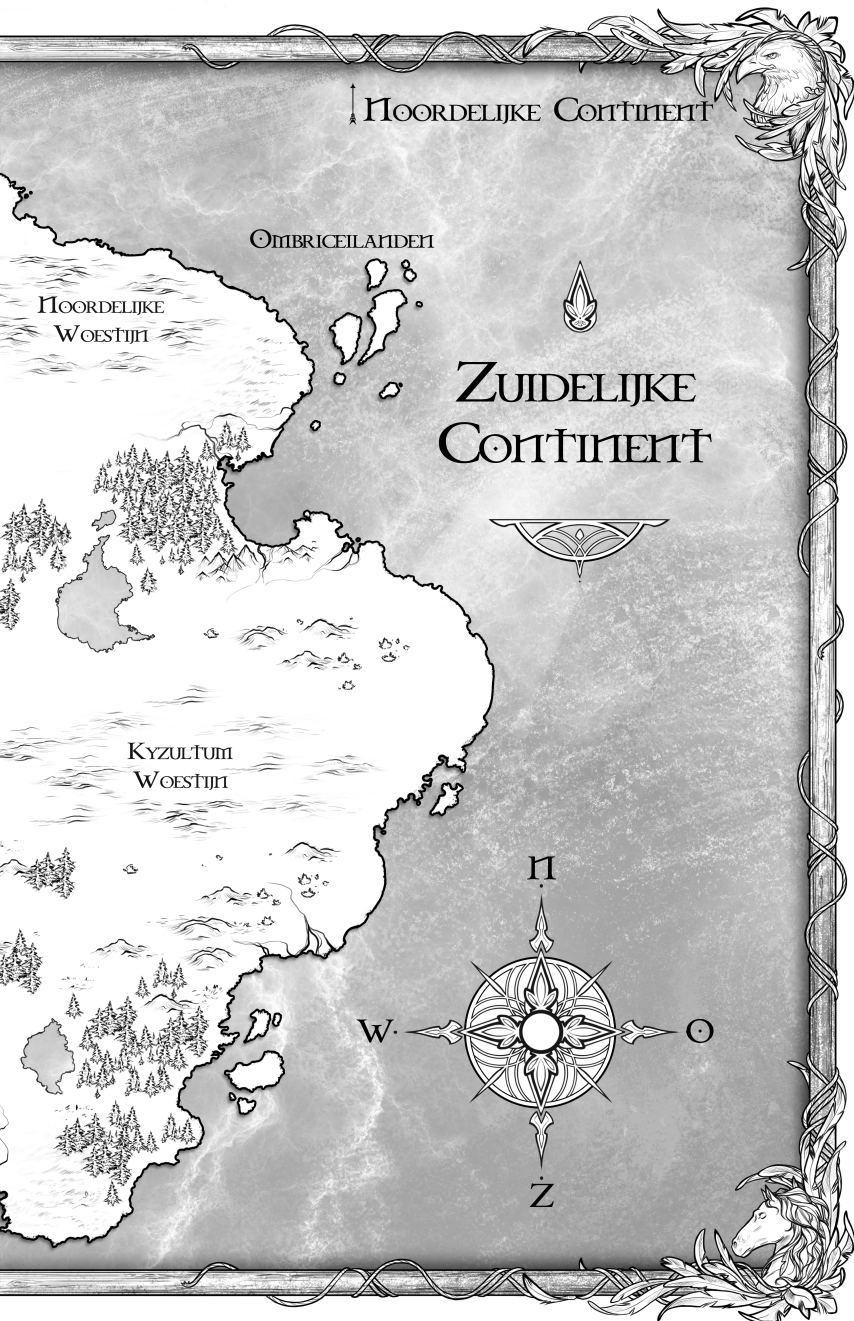
DAGUL
PLATEAU

WACHTTOREN VAN EIDOLOIT

WEG DER GELEERDEN

BALRUHIT

TIGANIA

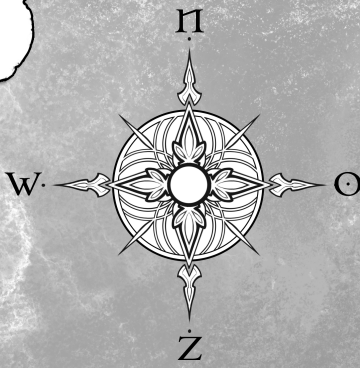
↑ NOORDELIJKE CONTINENT

OMBRICELANDEI

NOORDELIJKE
WOESTIJK

ZUIDELIJKE
CONTINENT

KYZULTUM
WOESTIJK

DEEL I

De godenstad

I

Chaol Westfall, voormalig kapitein van de koninklijke garde en tegenwoordig rechterhand van de nieuwe koning van Adarlan, had ontdekt dat er één geluid was dat hij boven alles verafschuwde.

Wielen.

Vooral het geratel ervan over het dek van het schip waarmee hij de afgelopen drie weken over de stormachtige wateren had gevaren. Nu ratelden en bonkten ze over de glanzende groene marmeren vloeren en gedetailleerde mozaïeken van het schitterende paleis van de Khagan van het Zuidelijke Continent in Antica.

Omdat hij niets anders kon doen dan zitten in de rolstoel die zowel zijn gevangenis was als het enige middel waarmee hij iets van de wereld kon zien, nam Chaol de details van het uitgestrekte paleis in zich op. Het was gebouwd op een van de talloze heuvels van de hoofdstad. Al het bouwmetaal was uit een bepaald deel van het machtige rijk van de khagan gehaald en gebruikt als eerbetoon aan die gebieden. Het marmer van de glanzend gewreven groene vloeren waar zijn stoel overheen ratelde was gehouwen uit de groeven in het zuidwesten van het continent. De rode pilaren die machtige bomen moesten voorstellen, met hun bovenste takken uitgestrekt over de hoge, gewelfde plafonds – allemaal deel van één eindeloze ontvangstzaal – kwamen uit de zandwoestijnen in het noordoosten.

De mozaïeken in het groene marmer waren samengesteld door ambachtslieden uit een andere roemruchte stad: Tigana, in het bergachtige zuidelijke puntje van het continent. Elk mozaïek stelde een scène voor uit het rijke, wrede, glorieuze verleden van het khaganaat: de tijd dat ze een nomadisch paardenvolk waren op de grazige steppen in het oosten; de opkomst van de eerste khagan, een krijgsheer die de verstrooide stammen verenigde tot een legermacht die het continent geleidelijk veroverde; en tot slot afbeeldingen uit de daaropvolgende drie eeuwen: de verschillende khagans die het rijk hadden uitgebreid, de

rijkdom van de honderd verschillende gebieden over het land hadden verspreid en talloze bruggen en wegen hadden gebouwd om ze met elkaar te verbinden, terwijl ze met beleid over het uitgestrekte continent regeerden.

Misschien boden de mozaïeken een visioen van wat Adarlan had kunnen zijn, dacht Chaol terwijl het geroezemoes van de verzamelde menigte tussen de gebeeldhouwde pilaren en vergulde gewelven opklonk. Althans, als Adarlan niet geregeerd zou worden door een man die een marionet was van een demonenkoning die eropuit was deze wereld te veranderen in een feestmaal voor zijn horden.

Chaol draaide zijn hoofd en keek op naar Nesryn, die met een onverstoorbaar gezicht zijn stoel duwde. Alleen haar donkere ogen verrieden haar belangstelling voor het uitgestrekte onderkomen van de khagan; ze schoten over alle gezichten, ramen en zuilen die ze passeerden.

Ze hadden hun beste kleren voor vandaag bewaard, en de pas aangestelde kapitein van de garde zag er werkelijk schitterend uit in haar karmijnrood met gouden uniform. Hij had geen idee waar Dorian het had opgeduikeld, hetzelfde uniform dat Chaol ooit met zo veel trots had gedragen.

Aanvankelijk had hij zwart willen dragen, simpelweg omdat hij zich nooit op zijn gemak voelde in kleurrijke kleding, behalve het rood en goud van zijn koninkrijk. Maar zwart was de kleur van Erawans Valgwachters. Ze hadden die zwart-op-zwarte uniformen gedragen toen ze Klooffort terroriseerden. Toen ze zijn mannen bij elkaar dreven, martelden en vervolgens afslachtten.

Daarna hadden ze hen opgehangen aan de paleispoorten, waar ze in de wind heen en weer zwaaiden.

Op weg naar het paleis had hij het moeilijk gevonden om naar de Anticaanse wachters te kijken – fier en alert, het zwaard op de rug en een dolk aan hun zij. Ook hier onderdrukte hij de impuls om naar de plekken in de zaal te kijken waarvan hij wist dat ze er geposteerd waren, precies waar hij zijn eigen mannen ook zou hebben neergezet. Naar de plek waar hijzelf ongetwijfeld zou hebben gestaan, om toezicht te houden op de aankomst van gezanten uit een buitenlands koninkrijk.

Nesryn ontmoette zijn blik. Haar gitzwarte ogen stonden koel en knipperden niet, en haar schouderlange zwarte haar zwaaide met elke stap heen en weer. Geen spoor van zenuwen op haar knappe, ernstige

gezicht. Niets wees erop dat ze op het punt stonden een van de machtigste mannen ter wereld te ontmoeten, een man die van doorslaggevende invloed kon zijn op het lot van hun eigen continent in de oorlog die op dit moment in heel Adarlan en Terrasen uitgebroken moest zijn.

Chaol keek zonder iets te zeggen weer voor zich. De muren en pilaren en gewelfde deuropeningen hadden oren en ogen en monden, had ze hem gewaarschuwd.

Die gedachte alleen al weerhield Chaol ervan om aan de kleren te friemelen die hij uiteindelijk had uitgekozen: een lichtbruine broek, kniehoge, kastanjebruine laarzen en een wit overhemd van de fijnste zijde, dat grotendeels verborgen zat onder een donker blauwgroen jasje. Het was een eenvoudig jasje en de kostbaarheid was alleen af te zien aan de fijne koperen gespen aan de voorkant en de glans van delicaat gouddraad langs de hoge kraag en de boorden. Er hing geen zwaard aan zijn leren riem – de afwezigheid van dat troostende gewicht voelde als fantoompijn.

Net als zijn fantombenen.

Twee taken. Hij had twee taken tijdens hun verblijf hier, en hij wist nog niet welke onmogelijker zou blijken te zijn.

De khagan en zijn zes potentiële troonopvolgers zien te overtuigen om hun aanzienlijke legers in te zetten in de oorlog tegen Erawan...

... of een genezer vinden in de Torre Cesme die hem weer aan het lopen kon krijgen.

Die hem – dacht hij met een forse rilling van afgrijzen – kon oplappen.

Hij haatte dat woord. Bijna net zo erg als het ratelen van de wielen. *Oplappen*. Ook al zou hij de legendarische genezers erom smeken, toch werkte dat woord op zijn zenuwen en werd hij er misselijk van.

Hij zette het woord en de gedachte uit zijn hoofd terwijl Nesryn de zwijgende groep bedienden volgde die vanaf de haven voor hen uit had gelopen, door de kronkelende en stoffige klinkerstraten van Antica, helemaal de steile avenue op naar de koepels en zesendertig minaretten van het paleis zelf.

Aan talloze ramen, lantaarns en deuropeningen hingen stroken witte stof – zijde, vilt of linnen. Waarschijnlijk omdat er onlangs een of andere hoogwaardigheidsbekleder of een ver koninklijk familielid was overleden, had Nesryn gemompeld. Er waren hier verschillende doodsrituelen, een mengsel van uit de talloze koninkrijken en gebieden die

door het khaganaat bestuurd werden. De witte stof was een oeroud restant uit de eeuwen waarin het volk van de khagan over de steppe rondzwierf en zijn doden te ruste had gelegd onder het waakzaam oog van de blote hemel.

Maar de stad oogde zeker niet somber toen ze erdoorheen trokken. Mensen in kleding van diverse makelij haastten zich voort, kooplieden prezen hun waren aan, gelovigen in houten of stenen tempels – elke god had zijn eigen huis in Antica, wist Nesryn te vertellen – wenkten de voetgangers op straat. En over dat alles, inclusief het paleis, hield de glanzende, lichte stenen toren die op een van de heuvels in het zuiden stond de wacht.

De Torre. De toren waar de beste sterfelijke genezers van de hele wereld woonden. Chaol had geprobeerd er niet te lang naar te kijken door de raampjes van de koets, ook al was de enorme toren zichtbaar vanaf bijna elke straat en elke uithoek van Antica. Geen van de bedienden had er iets over gezegd of hen gewezen op de dominante aanwezigheid die zelfs met het paleis van de khagan leek te wedijveren.

Nee, de bedienden hadden helemaal niet veel gezegd op hun tocht hiernaartoe, ook niet over de in de wind wapperende rouwbanieren. Ze hielden zich stil, de mannen en vrouwen met hun donkere, glanzende, steile haar. Ze droegen allemaal wijde broeken en loshangende jasjes, in kobaltblauw en bloedrood afgezet met bleek goud. Betaalde bedienden, maar wel afstammelingen van de slaven die ooit eigendom waren geweest van de voorouders van de khagan. Totdat de vorige khagan, een idealist en activist, een generatie geleden slavernij onwettig had verklaard – een van haar talloze verbeteringen van het rijk. De khagan had haar slaven de vrijheid gegeven maar ze aangehouden als betaalde bedienden, en hun kinderen ook. En nu de kinderen van hun kinderen.

Geen enkele bediende leek ondervoed of onderbetaald, en niemand had ook maar een spoor van angst getoond toen ze Chaol en Nesryn van het schip naar het paleis escorteerden. Het leek erop dat de huidige khagan zijn bedienden goed behandelde. Hopelijk zou zijn nog onbekende opvolger dat ook doen.

In tegenstelling tot de situatie in Adarlan en Terrasen besloot de khagan hier zelf wie hem opvolgde – dat werd dus niet bepaald door de volgorde van geboorte of het geslacht. De beslissing werd iets vergemakkelijkt door het feit dat een khagan zo veel mogelijk kinderen

kreeg, zodat hij of zij een ruime keuze had. En rivaliteit onder de koninklijke kinderen... daar maakten ze echt een sport van. Allemaal om hun vader of moeder te bewijzen wie het sterkst was, het wijst, het meest geschikt om te regeren.

Wettelijk was een khagan verplicht een verzegeld document op een ongemarkeerde, verborgen plek te leggen waarin de opvolger werd genoemd, mocht de khagan onverhoopt komen te overlijden voordat het officieel afgekondigd was. De naam kon te allen tijde gewijzigd worden, maar het was bedoeld om datgene te voorkomen waarvoor al werd gevreesd sinds de eerste khagan de koninkrijken en gebieden van dit continent bijeen had gevoegd: instorting. Niet door krachten van buitenaf, maar door binnenlandse oorlogen.

Die eerste khagan van lang geleden was wijs geweest. In de driehonderd jaar dat het khaganaat bestond had er geen enkele burgeroorlog gewoed.

En terwijl Nesryn Chaol langs de gracieus buigende bedienden duwde, die stil waren blijven staan tussen twee enorme pilaren, terwijl de schitterende troonzaal zich voor hen uitstreckte, met tientallen mensen voor de gouden verhoging, die glansde in de middagzon, vroeg hij zich af welke van de vijf gestalten die voor de man op de troon stonden op een dag gekozen zou worden om dit rijk te regeren.

De enige geluiden kwamen van de ritselende kleren van het vijftigtal mensen – had hij met een paar onopvallende blikken geteld – dat zich had verzameld aan weerskanten van de schitterende verhoging, als een muur van zijde en lichamen en juwelen, bijna een avenue waar Nesryn hem nu doorheen reed.

Ritselende kleding... en het ratelen en piepen van de wielen. Ze had ze vanochtend nog geolied, maar de weken op zee hadden hun uitwerking gehad op het metaal. Elke knars en piep was alsof er nagels over steen werden getrokken.

Maar hij hield zijn hoofd hoog. Schouders naar achteren.

Nesryn bleef staan op een veilige afstand van de verhoging, van de vijf vorstenkinderen, allemaal in de bloei van hun leven, die als een muur tussen hen en hun vader in stonden.

De verdediging van de heerser: dat was de voornaamste taak van een prins of prinses. De makkelijkste manier om hun loyaliteit te bewijzen, om te vissen naar een benoeming tot opvolger. En de vijf die hier stonden...

Chaol hield zijn gezicht neutraal en telde nog een keer. Het waren er maar vijf, geen zes, zoals Nesryn had gezegd.

Hij keek niet rond of hij de zesde ergens zag, maar boog met zijn bovenlichaam. In de laatste week op zee had hij die beweging keer op keer geoefend, terwijl de temperatuur steeds hoger was geklommen en de lucht droog en zondoorstoofd was geworden. Het voelde nog steeds onnatuurlijk om het in de stoel te doen, maar Chaol boog zo diep mogelijk, totdat hij naar zijn slappe benen keek, naar zijn smetteloze bruine laarzen en de voeten die hij niet kon voelen of bewegen.

Uit het geritsel van kleding links van hem maakte hij op dat Nesryn naast hem was komen staan en ook een diepe buiging maakte.

Ze hielden het vol gedurende drie ademhalingen, wat volgens Nesryn vereist was.

Chaol gebruikte die drie ademhalingen om tot rust te komen, om de ernst van hun bezoek van zich af te zetten.

Ooit was hij er heel goed in geweest om zijn zelfbeheersing te bewaren. Hij had Dorians vader jarenlang gediend en had zonder een spier te vertrekken bevelen van hem opgevolgd. En daarvoor had hij zijn eigen vader getolereerd, die net zo snel met zijn harde woorden was als met zijn vuisten. De ware en huidige heer van Anielle.

Het 'heer' dat nu voor Chaols naam stond was een aanfluiting. Een aanfluiting en een leugen, waar Dorian ondanks Chaols protesten aan vast had willen houden.

Heer Chaol Westfall, rechterhand des konings.

Hij haatte het. Nog meer dan het geluid van wielen. Nog meer dan het lichaam waarvan hij de onderste helft niet kon voelen, het lichaam dat hem na al die weken nog steeds verraste met zijn roerloosheid.

Hij was heer van Niets. Heer van Eedbrekers. Heer van Leugenaars.

En toen Chaol zijn bovenlichaam ophief en de blik van de witharige man op de troon ontmoette, toen de verweerde bruine huid van de khagan rimpelde door een klein, sluw lachje... toen vroeg Chaol zich af of de khagan het ook wist.

Nesryn bestond uit twee delen, bedacht ze.

Het deel dat nu kapitein van Adarlans koninklijke garde was, een kapitein die haar koning gezworen had dat ze ervoor zou zorgen dat de man naast haar in de rolstoel genezen zou worden, en dat de man die voor haar op de troon zat hun een leger zou meegeven. Dat deel van Nesryn hield haar hoofd opgeheven, haar schouders naar achteren, haar handen op een niet-bedreigende afstand van het gedecoreerde zwaard aan haar zij.

En dan was er het andere deel.

Het deel dat toen ze aan kwamen varen diep ontroerd was geweest bij het zien van de torentjes, minaretten en koepels van de godenstad aan de horizon, de glanzende zuil van de Torre die trots boven alles uit-torende. Het deel dat het gerookte paprikapoeder, de frisse, scherpe geur van gember en de lonkende zoetheid van komijn had geroken zodra ze de haven achter zich had gelaten, en diep vanbinnen wist dat ze thús was. Ja, ze woonde in Adarlan en diende het land en zou haar leven ervoor geven, voor haar familie die daar nog was, maar deze plek, waar haar vader ooit had gewoond en waar zelfs haar in Adarlan geboren moeder zich meer op haar gemak voelde... Dit waren haar mensen.

De diverse tinten bruin van hun huidskleur. Het glanzende zwarte haar dat je overal zag – háár haar. De ogen die varieerden van schuin naar boven staand en groot en rond tot smal; diepzwart, kastanjekleurig en zelfs af en toe lichtbruin en groen. Haar volk. Een mengeling van koninkrijken en gebieden, dat wel, maar... hier sisten de mensen haar geen verwensingen toe op straat. Hier zouden de kinderen geen stenen naar haar gooien. Hier zouden de kinderen van haar zus zich niet anders voelen. Ongewenst.

En dat deel van haar kreeg knikkende knieën bij de gedachte aan wie – wat – er voor haar stond. Ondanks haar rechte schouders en opgeheven kin.

Nesryn had haar vader niet durven vertellen waarheen en waarom ze vertrok. Ze had alleen gezegd dat ze een opdracht had van de koning van Adarlan en een tijd weg zou blijven.

Haar vader zou het niet hebben gelooft. Nesryn kon het zelf amper geloven.

De khagan was een verhaal geweest dat op winteravonden gefluisterd werd bij de haard. De legenden over zijn nakomelingen werden verteld tijdens het eindeloze kneden van het brooddeeg in de bakkerij. De verhalen voor het slapengaan over hun voorouders susten haar ofwel in een diepe slaap of ze hielden haar de hele nacht doodsbang wakker.

De khagan was een levende mythe. Hij was net zozeer een godheid als de zesendertig goden die over deze stad en het rijk heersten.

Er waren in Antica net zo veel tempels voor die goden als er eerbetonen waren aan de diverse khagans. Meer zelfs. Daarom noemden ze het de godenstad – en vanwege de levende god die op de gouden verhoging op zijn ivoren troon zat.

De verhoging was inderdaad van zuiver goud, precies zoals in de legenden die haar vader haar had ingefluisterd. En de zes kinderen van de khagan... Nesryn wist hun namen al zonder dat ze aan haar waren voorgesteld. En Chaol ongetwijfeld ook, nadat hij zich op het schip uitgebreid had ingelezen over de familie.

Maar zo zou deze ontmoeting niet verlopen.

Want terwijl zij de voormalige kapitein de afgelopen weken alles over haar land had geleerd, had hij haar instructies gegeven wat het hofprotocol betrof. Hij was er dan wel nooit zo direct bij betrokken geweest, maar hij had er genoeg van gezien toen hij in dienst van de koning was.

Een toeschouwer van het spel, die nu een belangrijke speler zou zijn. Terwijl de inzet ondraaglijk hoog was.

Zwijgend wachtten ze tot de khagan zou gaan spreken.

Ze had geprobeerd niet met open mond rond te kijken op hun tocht door het paleis. Ze was er nooit binnen geweest tijdens haar schaarse bezoeken aan Antica door de jaren heen. Haar vader ook niet, noch zijn vader, noch hun voorouders. In een stad van goden was dit de heiligste tempel. En het gevaarlijkste labyrint.

De khagan zat doodstil op zijn ivoren troon.

Een nieuwe, bredere troon, die dateerde van honderd jaar geleden –

toen de zevende khagan de oude troon had weggedaan omdat hij er met zijn forse postuur niet meer in paste. Volgens de overlevering had hij zichzelf doodgegeten en -gedronken, maar hij had in elk geval het benul gehad om een opvolger aan te wijzen voordat hij op een dag zijn borst vastgreep en dood ineenzakte... op deze zelfde troon.

Urus, de huidige khagan, was niet ouder dan zestig en leek in veel betere conditie. Hoewel zijn donkere haar al lang net zo wit was geworden als zijn gebeeldhouwde troon en zijn gerimpelde huid vol littekens zat als aandenken aan de gevechten die hij had geleverd voor deze troon in de laatste dagen van zijn moeders leven, waren zijn onyxkleurige ogen – smal en schuin naar boven staand – helder als sterren. Alert en alziend.

Er zat geen kroon op zijn sneeuwwitte hoofd. Goden onder de stervelingen hadden geen onderscheidingsteken nodig om hun goddelijke heerschappij aan te tonen.

Achter hem, aan de open ramen, fladderden stroken witte zijde in de warme bries. Zo werden de gedachten van de khagan en zijn familie naar de plek gezonden waar de ziel van de overledene – wie het ook was, ongetwijfeld een belangrijk persoon – zich weer had verenigd met de Eeuwige Blauwe Hemel en de Sluimerende Aarde, die de khagan en al zijn voorouders aanbaden in plaats van het pantheon van zesendertig goden die hun onderdanen vrijelijk mochten aanbidden.

En boven op die zesendertig waren er nog meer, uit gebieden die zo recent veroverd waren dat hun goden nog niet in de kudde waren opgenomen. Want deze man had tijdens zijn drie decennia durende heerschappij nog een handvol overzeese koninkrijken aan het rijk toegevoegd. Een koninkrijk voor elke ring die zijn met littekens bedekte vingers sierde, waartussen glanzende edelstenen flonkerden.

Een traditioneel geklede en getooide krijger. Zijn handen gleden van de armleningen van zijn ivoren troon – die was gemaakt van de afgehouden slag tanden van de machtige beesten die ooit op de centrale grasvlakten rondzvierven – en bleven in zijn schoot liggen, verborgen onder banen met goud afgezette blauwe zijde. De indigo verf kwam uit het warme, weelderig groene gebied in het westen. Uit Balruhn, waar Nesryns mensen oorspronkelijk vandaan kwamen, voordat haar overgrootvader, gedreven door nieuwsgierigheid en ambitie, zijn familie had meegenomen over bergen, grasvlakten en woestijnen naar de godenstad in het dorre noorden.

De Faliqs waren van oudsher handelslieden, maar ze handelden niet in bijzonder dure goederen. Gewoon eenvoudige, goede stoffen en huis-tuin-en-keukenkruiden. Haar oom handelde daar nog steeds in, en was door verscheidene lucratieve investeringen nu redelijk welgesteld. Met zijn gezin bewoonde hij inmiddels een prachtig huis in deze stad. Dat was beslist een tree hoger op de ladder dan een bakker, het beroep dat haar vader had gekozen nadat hij hier was weggegaan.

‘Het gebeurt niet elke dag dat een nieuwe koning zo’n belangrijk persoon naar ons toe stuurt,’ zei de khagan ten slotte, in hun eigen taal en niet in het Halha, de taal van het zuidelijke continent. ‘Ik veronderstel dat we dat als een eer moeten beschouwen.’

Hij had net zo’n accent als haar vader, maar in zijn toon ontbrak de warmte, de humor. Dit was een man die zijn hele leven was gehoorzaamd en voor zijn kroon had gevochten. Die twee van zijn broers en zussen, die slechte verliezers waren gebleken, had laten executeren. De drie die het wel overleefd hadden... Een was er in ballingschap gegaan en de andere twee hadden trouw gezworen aan hun broer – door zich onvruchtbaar te laten maken door de genezers van de Torre.

Chaol boog zijn hoofd. ‘Het is mij een eer, grote khagan.’

Niet ‘majesteit’, dat was voor koningen en koninginnen. Er was geen term die hoog of groots genoeg was voor deze man, behalve de titel die zijn eerste voorouder had gedragen: grote khagan.

‘Het is u een eer,’ zei de khagan peinzend en zijn donkere ogen gleden naar Nesryn. ‘En uw metgezel?’

Nesryn onderdrukte de impuls om opnieuw te buigen. Dorian Havilliard was het tegenovergestelde van deze man, realiseerde ze zich. Maar Aelin Galathynius... Nesryn vroeg zich af of de jonge koningin meer gemeen had met de khagan dan met de Havilliard-koning. Of zou hebben, als Aelin lang genoeg bleef leven. Als ze haar troon ooit zou innemen.

Ze schudde die gedachten van zich af toen Chaol met gespannen schouders naar haar keek. Niet om wat de khagan zei, wist ze, niet vanwege het gezelschap, maar simpelweg vanwege het feit dat hij moest opkijken, dat hij in een rolstoel tegenover deze machtige krijger-koning stond. Het zou een moeilijke dag voor hem worden.

Nesryn boog haar hoofd licht. ‘Ik ben Nesryn Faliq, kapitein van de koninklijke garde van Adarlan. Heer Westfall had die functie voordat koning Dorian hem eerder deze zomer benoemde tot zijn rechterhand.’

Ze was dankbaar dat ze tijdens haar jaren in Klooffort had geleerd niet te glimlachen, niet ineen te krimpen, geen angst te tonen, dat ze had geleerd om haar stem koel en rustig te houden, ook al knikten haar knieën.

Nesryn ging verder: 'Mijn familie komt hiervandaan, grote khagan. Antica bezit nog steeds een stuk van mijn ziel.' Ze legde een hand op haar hart en de fijne stof van haar goud-rode uniform, de kleuren van het rijk waar haar familie zich vaak opgejaagd en ongewenst had gevoeld, schuurde langs het eelt op haar handpalm. 'De eer om in uw paleis te zijn is de grootste van mijn leven.'

En misschien was dat ook wel zo.

Als ze de tijd vond om haar familie te bezoeken in de rustige wijk Runni met zijn mooie tuinen, waar voornamelijk kooplieden en handelaren als haar oom woonden, zouden zij dat zeker zo zien.

De khagan glimlachte minzaam. 'Sta me dan toe u te verwelkomen in uw ware thuis, kapitein.'

Nesryn voelde, meer dan dat ze het zag, dat Chaol licht geïrriteerd was. Ze wist niet precies wat daar de aanleiding voor was: de referentie aan haar thuisland of de officiële titel die op haar was overgegaan. Maar ze boog haar hoofd opnieuw in dank.

De khagan zei tegen Chaol: 'Ik neem aan dat u hier bent om mij over te halen om mee te doen met die oorlog van u.'

Een beetje kortaf antwoordde Chaol: 'We zijn hier op bevel van mijn koning.' Er klonk iets van trots door in dat woord. 'Om een begin te maken met een naar wij hopen nieuw tijdperk van voorspoedige handel en vrede.'

Een van de kinderen van de khagan – een jonge vrouw met haren als vloeibare nacht en ogen als donker vuur – wisselde een spottende blik met de broer die links van haar stond, een man die misschien drie jaar ouder was dan zij.

Dat moesten Hasar en Sartaq zijn. Het derde en tweede kind, respectievelijk. Ze droegen gelijksoortige wijde broeken en geborduurde tunieken, en mooie leren laarzen die tot aan hun knieën kwamen. Hasar was geen schoonheid, maar dat werd ruimschoots gecompenseerd door haar ogen, het vuur dat erin danste toen ze naar haar oudere broer keek.

En Sartaq... Commandant van zijn vaders rukruiters. De rukhin. De noordelijke luchtcavalerie van hun volk woonde van oudsher in

het hoge Tavangebergte, samen met hun rukhs: gigantische vogels, die qua vorm op adelaars leken en groot genoeg waren om koeien en paarden te vervoeren. Ze hadden niet de massa en het verwoestende gewicht van de wyverns van de IJzertandheksen, maar waren snel en wendbaar, en sluw als vossen. De perfecte rijdieren voor de legendarische boogschutters die met hen ten strijde trokken.

Sartaqs gezicht stond ernstig en hij hield zijn brede schouders naar achteren. Deze man voelde zich misschien wel net zo slecht op zijn gemak in nette kleren als Chaol. Ze vroeg zich af of zijn rukh, Kadara, op een van de zesendertig minaretten van het paleis zat, terwijl ze de bedienden en wachters in de diepte in de gaten hield en ongeduldig wachtte tot haar meester terugkwam.

Dat Sartaq hier was... Dan moesten ze het hebben geweten. Ruim van tevoren. Dat zij en Chaol zouden komen.

De veelbetekenende blik die Sartaq en Hasar wisselden sprak boekdelen voor Nesryn: zij hadden in elk geval de mogelijkheden van dit bezoek besproken.

Sartaqs blik gleed van zijn zus naar Nesryn.

Onwillekeurig knipperde ze met haar ogen. Zijn bruine huid was donkerder dan die van de anderen – misschien omdat hij zo veel tijd in de buitenlucht en de zon doorbracht – en zijn ogen waren zo zwart als ebbenhout. Peilloos en ondoorgroendelijk. Zijn zwarte haar hing los, afgezien van een dun vlechtje dat over zijn gehoorschelp liep. Het haar viel tot over zijn gespierde borstkas en het golfde toen hij Nesryn – althans, dat zou ze durven zweren – een spottend knikje gaf.

Een armzalig, onaanzienlijk stel had Adarlan gestuurd. De invalide voormalige kapitein en de huidige van eenvoudige afkomst. Misschien waren de eerste woorden van de khagan over eer een verkapte belediging geweest.

Nesryn rukte haar aandacht los van de prins, maar ze voelde dat Sartaqs gretige blik aan haar bleef kleven, als een fantoomaanraking.

‘We brengen u geschenken van Zijne Majesteit de Koning van Adarlan,’ zei Chaol, en hij draaide zich om in zijn stoel om de bedienden achter hen te gebaren dat ze naar voren moesten komen.

Koningin Georgina en haar hof hadden de koninklijke schatkisten praktisch geplunderd voordat ze in de lente naar hun verblijf in de bergen waren gevluht. En de voormalige koning had in die laatste paar maanden veel van wat er over was weg weten te smokkelen. Voordat

ze hiernaartoe reisden had Dorian zich in de kluizen onder het kasteel gewaagd. Nesryn kon zijn galmende vloek nog horen, grover dan ze ooit uit zijn mond had gehoord, toen hij daar niet veel meer dan een paar gouden munten had aangetroffen.

Aelin had zoals gewoonlijk een plan gehad.

Nesryn had naast haar nieuwe koning gestaan toen Aelin in haar kamer twee hutkoffers opengooide. Daarin lagen sieraden te flonkeren die een koningin waardig waren – een koningin van sluipmoordenaars.

‘Ik heb voorlopig genoeg inkomsten,’ had Aelin tegen Dorian gezegd toen hij begon te protesteren. ‘Geef de khagan wat van het mooiste van Adarlan.’

In de weken daarop had Nesryn zich afgevraagd of Aelin blij was geweest om verlost te zijn van de dingen die ze met haar bloedgeld had gekocht. De juwelen van Adarlan zouden niet naar Terrasen gaan, zo leek het.

Terwijl de bedienden de vier kleinere hutkoffers uitstalden – Aelin had voorgesteld om de inhoud van de oorspronkelijke twee over vier koffers te verdelen, zodat het meer leek – en de deksels openden, drong het nog steeds zwiigende hof eromheen om het beter te kunnen zien. Er steeg een gemompel op bij de aanblik van de glinsterende edelstenen, het goud en het zilver.

‘Een geschenk,’ verklaarde Chaol toen zelfs de khagan naar voren boog om de schatten te bekijken. ‘Van koning Dorian Havilliard van Adarlan en Aelin Galathynius, koningin van Terrasen.’

De blik van prinses Hasar schoot naar Chaol toe toen hij die tweede naam uitsprak.

Prins Sartaq keek alleen maar naar zijn vader. De oudste zoon, Arghun, keek fronsend naar de sieraden.

Arghun... De politicus van de groep, geliefd bij de kooplieden en de machthebbers van het continent. Hij was lang en slank, een wetenschapper, iemand die niet in munten en mooie kleren handelde, maar in kennis.

Prins der Spionnen, werd Arghun genoemd. Terwijl zijn twee broers uitstekende krijgers waren geworden had Arghun zijn geest gescherpt, en nu had hij de leiding over de zesendertig viziers van zijn vader. Dus die frons bij het zien van de schat...

Halskettingen met diamanten en robijnen. Armbanden van goud en smaragd. Oorbellen – het waren bijna kleine kroonluchters – met saf-

fieren en amethisten. Prachtig gesmede ringen, sommige met edelstenen zo groot als zwaluweieren. Haarkammen, spelden en broches. Verdiend met bloed, gekocht met bloed.

De jongste van de verzamelde koningskinderen, een bevallige vrouw met fijne trekken, boog zich er het dichtst naartoe. Duva. Haar slanke hand was getooid met een dikke zilveren ring met een belachelijk grote saffier. Ze drukte hem zacht tegen haar aanzienlijk gezwollen buik.

Misschien een maand of zes heen, hoewel de wijde kleding – paars en rozenrood waren haar kleuren – en haar tengere bouw dat konden vertekenen. Het was haar eerste kind, het resultaat van haar gearrangeerde huwelijk met een prins uit een overzees gebied ver in het oosten, een zuiderbuur van Doranelle die gemerkt had dat de Fae-koningin zich roerde en zich wilde verzekeren van de protectie van het zuidelijke rijk aan de overkant van de oceaan. Nesryn en anderen hadden zich afgevraagd of dit misschien een eerste poging van het khaganaat was om het aanzienlijke continent flink uit te breiden.

Nesryn stond zichzelf niet toe al te lang te kijken naar het leven dat onder die met sieraden getooide hand groeide. Als een van Duva's broers of zussen tot khagan werd gekroond, moest de nieuwe heerser – nadat hij of zij zelf voldoende nageslacht had geproduceerd – er allereerst voor zorgen dat degenen die de troon bedreigden geëlimineerd werden. Te beginnen met het nageslacht van zijn of haar eigen broers en zussen, als die aanspraak maakten op de heerschappij.

Ze vroeg zich af hoe Duva dat kon verdragen. Of ze al hield van het kindje dat in haar baarmoeder groeide, of dat ze wijs genoeg was om dat gevoel niet toe te staan. Of de vader van het kind alles zou doen wat in zijn macht lag om het in veiligheid te brengen, mocht het zover komen.

Eindelijk leunde de khagan weer achterover in zijn troon. Zijn kinderen waren weer rechtop gaan staan en Duva's hand viel langs haar zij.

'Sieraden,' legde Chaol uit, 'gemaakt door de beste ambachtslieden van Adarlan.'

De khagan speelde met een ring van gele kwarts aan zijn eigen hand. 'Als ze uit de schatten van Aelin Galathynius komen, geloof ik dat met-een.'

Nesryn en Chaol hielden hun adem even in. Ze wisten – hadden

voorzien – dat de khagan spionnen had in elk land, op elke zee. Dat het moeilijk zou worden om Aelins verleden niet onder ogen te zien.

‘Want u bent niet alleen de rechterhand van de koning van Adarlan,’ ging de khagan verder, ‘maar ook de ambassadeur van Terrasen, niet-waar?’

‘Dat klopt,’ zei Chaol alleen maar.

De khagan stond op, een klein beetje stijf maar, en zijn kinderen gingen onmiddellijk opzij om een pad voor hem vrij te maken zodat hij van de gouden verhoging af kon stappen.

De grootste – een potige man, misschien wat minder beheerst dan Sartaq, die een stille intensiteit uitstraalde – liet zijn ogen over de menigte gaan alsof hij wilde vaststellen of er gevaar van binnenuit dreigde. Kashin. Nummer vier.

Terwijl Sartaq het commando voerde over de rukhin in het noordelijke en centrale luchtruim, was Kashin bevelhebber van de landlegers. Voornamelijk infanteristen en paardenheren. Arghun ging over de viziers en volgens de geruchten had Hasar de leiding over de armada’s. Toch leek Kashin minder beschaafd, met zijn brede, platte gezicht en zijn donkere vlecht. Hij was knap, dat wel, maar het was alsof het leven tussen zijn manschappen een stempel op hem had gedrukt, en niet per se op een slechte manier.

De khagan kwam van de verhoging af. Zijn kobaltblauwe mantel ruiste over de vloer. En met elke stap die hij op het groene marmer zette, realiseerde Nesryn zich dat deze man ooit niet alleen het bevel had gevoerd over de rukhin in de lucht, maar ook over de paardenheren, én hij had de armada’s overgehaald om zich bij hem aan te sluiten. En vervolgens waren Urus en zijn oudere broer een man-tegen-mangevecht aangegaan op bevel van hun moeder, die lag weg te teren door een ziekte die zelfs de Torre niet kon genezen. De zoon die als overwinnaar uit de strijd kwam zou khagan worden.

De voormalige khagan hield van spektakel. Ze vond dat dit laatste gevecht tussen de twee uitverkoren kinderen moest plaatsvinden in het grote amfiteater in het hart van de stad. De toegang was vrij voor iedereen die zich een weg naar binnen wist te banen en een plek kon vinden. Mensen hadden op de zuilengangen en de trappen gezeten, en duizenden blokkeerden de straten naar het gebouw van witte steen. Rukhs en hun ruiters zaten op de pilaren van de bovenste verdieping en daarboven in de lucht cirkelden nog meer rukhin.

De twee aspirant-opvolgers hadden zes uur lang gevochten.

Niet alleen tegen elkaar, maar ook tegen de verschrikkingen die hun moeder op hen afstuurde om hen te beproeven: grote katachtigen sprongen tevoorschijn uit verborgen kooien onder de met zand bedekte vloer; met ijzeren pieken uitgeruste strijdagens met speerwerpers kwamen in volle vaart uit de donkere tunnelingangen om hen omver te rijden.

Nesryns vader had tussen de opgewonden menigte op straat gestaan en hij had geluisterd naar de geschreeuwde verslagen van degenen die aan de pilaren hingen.

De laatste klap was geen daad van wreedheid of haat geweest.

Orda, de oudere broer van de huidige khagan, was door een van de berijders van de strijdagens met een speer in zijn zij gestoken. Na een bloedige strijd van zes uur kon hij niet meer overeind komen.

Urus had zijn zwaard weggelegd. Er was een doodse stilte neerge-daald in de arena terwijl Urus een bebloede hand naar zijn gevallen broer had uitgestoken... om hem te helpen.

Orda had met een verborgen dolk naar Urus' hart uitgehaald.

Hij stak er vijf centimeter naast.

Urus had de dolk schreeuwend uit zijn lichaam getrokken en hem in zijn broer laten zinken.

En in tegenstelling tot zijn broer stak Urus wel raak.

Terwijl de khagan op haar en Chaol en de uitgestalde sieraden af kwam lopen, vroeg Nesryn zich af of zijn borst nog steeds ontsierd werd door een litteken. Had die al lang overleden khagan in afzondering gehuild om haar gesneuvelde zoon, gedood door degene die haar kroon binnen een paar dagen zou overnemen? Of zou ze zichzelf nooit hebben toegestaan van haar kinderen te houden, omdat ze wist welk lot hen zou treffen?

Urus, Khagan van het Zuidelijke Continent, bleef voor Nesryn en Chaol staan. Hij was ruim vijftien centimeter langer dan Nesryn. Zijn schouders waren nog breed, zijn rug nog recht.

Hij bukte zich met maar een klein beetje inspanning, wat geoorloofd was gezien zijn leeftijd, en pakte een ketting met diamanten en saffieren uit de hutkoffer. Het ding fonkelde als een levende rivier in zijn met littekens bedekte hand.

'Mijn oudste, Arghun,' zei de khagan, en hij gebaarde met zijn kin naar de prins met het smalle gezicht die iedereen in de gaten hield,

‘heeft me onlangs fascinerende informatie bezorgd over koningin Aelin Ashryver Galathynius.’

Nesryn wachtte op de genadeklap. Chaol hield Urus’ blik vast.

Maar de donkere ogen van de khagan – de ogen van Sartaq, realiseerde ze zich – stonden geamuseerd toen hij tegen Chaol zei: ‘Velen zouden zich ongemakkelijk voelen bij een koningin van negentien. Dorian Havilliard is tenminste vanaf zijn geboorte opgeleid om de kroon te dragen, om te heersen over een hof en een koninkrijk. Maar Aelin Galathynius...’

Met een klap, zo luid als staal op steen, gooide de khagan de ketting weer in de hutkoffer. ‘Sommigen zouden tien jaar als professionele sluipmoordenaar natuurlijk ervaring noemen.’

Weer ging er een geroezemoes door de troonzaal. Hasars vurig stralende ogen gloeiden bijna. Sartaq vertrok geen spier. Misschien had hij dat geleerd van zijn oudste broer, die inderdaad goede spionnen moest hebben als ze achter Aelins verleden waren gekomen. Arghun zelf leek zich in te spannen om een zelfvoldaan lachje te onderdrukken.

‘We mogen dan van elkaar gescheiden zijn door de Smalle Zee,’ zei de khagan tegen Chaol, die hem onbewogen aankeek, ‘maar zelfs wij hebben gehoord van Celaena Sardothien. U brengt me sieraden, ongetwijfeld uit haar eigen collectie. Maar dat zijn sieraden voor mij, terwijl mijn dochter Duva’ – een blik op zijn zwangere, knappe dochter, die dicht naast Hasar stond – ‘nog steeds een huwelijksgeschenk moet ontvangen, ofwel van uw nieuwe koning ofwel van de teruggekeerde koningin, en dat terwijl alle andere heersers hun geschenken bijna een half jaar geleden al hebben gestuurd.’

Nesryn probeerde niet te laten merken dat ze ineenkromp. Er waren zo veel verklaringen voor die vergissing, maar ze durfde er geen enkele uit te spreken, niet hier. Ook Chaol hield wijselijk zijn mond.

‘Maar,’ ging de khagan verder, ‘veel liever dan de juwelen die jullie nu als zakken graan aan mijn voeten hebben gegooid, zou ik de waarheid hebben. Vooral nadat Aelin Galathynius jullie eigen glazen kasteel heeft verbrijzeld, jullie voormalige koning heeft vermoord en jullie hoofdstad heeft ingenomen.’

‘Als prins Arghun de informatie heeft,’ zei Chaol ten slotte, koel en met vaste stem, ‘hoef ik het u misschien niet te vertellen.’

Nesryn onderdrukte de neiging om opnieuw ineen te krimpen bij de felle toon die hij aansloeg.

‘Misschien niet,’ zei de khagan, terwijl Arghun zijn ogen heel licht samenknep. ‘Maar ik denk dat u de waarheid graag wilt horen van mij.’

Chaol zei ongeïnteresseerd: ‘O ja?’ maar vroeg niet verder.

Kashin verstijfde. Het was duidelijk dat hij vierkant achter zijn vader stond. Arghun wisselde alleen maar een blik met een vizier en glimlachte naar Chaol als een adder die op het punt staat om uit te halen.

‘Ik denk dat u hierom bent gekomen, heer Westfall, rechterhand van de koning.’

Alleen de meeuwen die hoog boven de koepel van de troonzaal vlogen durfden geluid te maken.

De khagan sloot een voor een de deksels van de hutkoffers.

‘Ik denk dat u bent gekomen om mij ervan te overtuigen me bij uw oorlog aan te sluiten. Adarlan is gespleten, Terrasen is berooid en zal het ongetwijfeld moeilijk krijgen om de overgebleven heren te overtuigen voor een onervaren koningin te strijden die er tien jaar lang op los heeft geleefd in Klooffort en deze sieraden met bloedgeld heeft aangeschaft. Jullie lijst van bondgenoten is kort en kwetsbaar. De strijdkrachten van hertog Perrington zijn dat zeker niet. De andere koninkrijken op jullie continent zijn uiteengevallen en door Perringtons legers gescheiden van de noordelijke gebieden. Dus zijn jullie hierheen gekomen, zo snel als de acht winden jullie konden dragen, om mij te smeken mijn legers naar jullie kusten te sturen. Om mij ervan te overtuigen ons bloed aan een verloren zaak te verspillen.’

‘Sommigen zouden het als een nobele zaak zien,’ wierp Chaol tegen.

‘Ik ben nog niet klaar,’ zei de khagan, een hand opstekend.

Chaol keek geïrriteerd, maar sprak niet meer voor zijn beurt. Nesryns hart bonsde.

‘Velen zouden zeggen,’ zei de khagan, terwijl hij met zijn opgestoken hand gebaarde naar een paar viziers, naar Arghun en Hasar, ‘dat we ons erbuiten moeten houden. Of sterker nog: dat we ons moeten aansluiten bij de kant die zeker zal winnen, waar we de afgelopen tien jaar winstgevende handel mee hebben gedreven.’

Een gebaar naar een aantal andere mannen en vrouwen in de gouden mantels van de viziers. Naar Sartaq, Kashin en Duva. ‘Anderen zouden zeggen dat als we het risico nemen om een bondgenootschap met Perrington te sluiten, zijn legers op een dag onze havens zullen binnen-

vallen. Dat de uiteengevallen koninkrijken Eyllwe en Venrijt onder nieuwe heerschappij weer welvarend kunnen worden en als handelspartners onze schatkisten kunnen vullen. Ik twijfel er niet aan dat u me dat zult beloven. U zult me exclusieve handelsovereenkomsten bieden, waarschijnlijk in uw eigen nadeel. Maar u bent wanhopig, en u bezit niets wat ik niet reeds in mijn bezit heb. Wat ik niet met geweld zou kunnen nemen als ik zou willen.'

Gelukkig hield Chaol zijn mond, ook al gloeiden zijn bruine ogen bij het verkapte dreigement.

De khagan keek in de vierde en laatste hutkoffer. Met edelstenen bezette kammen en borstels, sierlijke parfumflessen gemaakt door de beste glasblazers van Adarlan. Dezelfde die het kasteel hadden gebouwd dat Aelin uiteen had laten spatten. 'U bent dus gekomen om mij ervan te overtuigen me bij u aan te sluiten. En ik zal dat overwegen tijdens uw verblijf hier. Want u bent ongetwijfeld ook met een ander doel gekomen.'

Een snel gebaar met die hand vol ringen naar de rolstoel. Chaols gebruinde wangen kleurden, maar hij deinsde niet terug, kromp niet ineen. Nesryn probeerde uit alle macht dat ook niet te doen.

'Arghun heeft me verteld dat uw verwondingen recent zijn – dat u ze hebt opgelopen toen het glazen kasteel explodeerde. Het lijkt erop dat de koningin van Terrasen haar bondgenoten niet zo goed beschermd heeft.'

Er trilde een spiertje in Chaols kaak toen iedereen, van prins tot bediende, naar zijn benen keek.

'Omdat jullie relatie met Doranelle gespannen is, ook dankzij Aelin Galathynius, ligt uw enige kans op genezing waarschijnlijk hier. In de Torre Cesme.'

De khagan haalde zijn schouders op en even leek hij weer een drieste jonge krijger. 'Mijn geliefde vrouw zal zeer ontstemd zijn als ik een gewonde man zijn kans op genezing ontzeg' – Nesryn realiseerde zich ineens dat zij nergens te bekennen was in deze zaal – 'dus ik zal u natuurlijk toestemming geven om de Torre binnen te gaan. Of de genezers ermee instemmen om met u aan het werk te gaan, moeten ze zelf beslissen. Zelfs ik heb geen invloed op de wil van de Torre.'

De Torre – de Toren. Hij domineerde de zuidkant van Antica en stond op de hoogste heuvel van de stad, aan de groene zee. Domein van de beroemde genezers en een eerbetoon aan Silba, de genezer-go-

din die over hen waakte. Van de zesendertig goden die dit rijk door de eeuwen heen in deze godenstad had verwelkomd, van religies ver weg en dichtbij, was Silba misschien wel de belangrijkste.

Chaol zag eruit alsof hij hete kolen moest inslikken, maar gelukkig slaagde hij erin zijn hoofd te buigen. 'Ik dank u voor uw ruimhartigheid, grote khagan.'

'Rust vanavond uit. Ik zal laten weten dat u vanaf morgenochtend behandeld kunt worden. Omdat u niet naar hen toe kunt gaan, zal er een genezer naar u toe gestuurd worden. Als ze ermee instemmen.'

Chaols vingers bewogen in zijn schoot, maar hij balde ze niet tot vuisten. Toch hield Nesryn haar adem in.

'Ik sta tot hun beschikking,' zei Chaol afgemeten.

De khagan sloot de laatste hutkoffer met sieraden. 'U mag uw geschenken houden, rechterhand van de koning, ambassadeur van Aelin Galathynius. Ik kan ze niet gebruiken en ik heb er geen belangstelling voor.'

Chaols hoofd schoot omhoog, alsof hij werd getroffen door iets in de toon van de khagan. 'Waarom niet?'

Nesryn onderdrukte een huivering. Zo durfde niemand deze man toe te spreken, te oordelen naar de verraste woede in de ogen van de khagan, in de blikken die zijn kinderen wisselden.

Maar Nesryn zag ook iets anders flikkeren in de ogen van de khagan. Vermoeidheid.

Ze kreeg een wee gevoel in haar maag toen ze naar de witte banieren keek die overal in de stad uit de ramen hingen. Toen ze naar de zes opvolgers keek en weer telde.

Het waren er geen zes.

Vijf. Het waren er maar vijf.

Doodsbanieren in het paleis. In de hele stad.

Dit was geen volk dat graag treurde, niet zoals ze in Adarlan konden doen, met iedereen in het zwart gekleed en maanden van aanhoudende somberheid. Zelfs in de familie van de khagan werd het leven snel weer opgepakt. De doden werden niet in stenen catacomben of kisten gestopt, maar in witte doeken gehuld en onder de open hemel neergelegd in hun afgesloten, gewijde reservaat op de verre steppe.

Nesryn keek naar de rij van vijf opvolgers en telde. De oudste vijf waren aanwezig. En net op het moment dat ze zich realiseerde dat Tumelun, de jongste – nog maar net zeventien – er niet bij was, zei de

khagan tegen Chaol: 'Jullie spionnen zijn inderdaad waardeloos als jullie het nog niet gehoord hebben.'

Daarop beende hij naar zijn troon en liet het aan Sartaq over om naar voren te stappen. De peilloze ogen van de op een na oudste prins waren versluierd van verdriet. Sartaq knikte zwijgend naar Nesryn. Ja, haar vermoedens klopten.

Sartaqs kalme, prettige stem vulde de zaal. 'Onze geliefde zuster Tumelun is drie weken geleden onverwachts overleden.'

O goden. Ze hadden zo veel woorden en rituelen over het hoofd gezien; alleen al hiernaartoe komen om hulp te vragen bij een oorlog was ongemanierd, ongepast...

In de gespannen stilte die volgde keek Chaol de prinsen en prinsessen, die er met strakke gezichten bij stonden, een voor een aan, en ten slotte keek hij in de vermoeide ogen van de khagan zelf. 'Mijn welgemeende condoleances.'

Nesryn zei zachtjes: 'Moge de noordenwind haar naar mooiere vlakten dragen.'

Alleen Sartaq knikte als dank. De anderen keken hen stijfjes en koel aan.

Nesryn wierp Chaol een blik toe om hem te waarschuwen niet naar de dode te vragen. Hij las de uitdrukking op haar gezicht en knikte.

De khagan krabde aan een vlekje op zijn ivoeren troon terwijl de stilte zwaar in de zaal hing, zwaar als de jassen die de paardenheren droegen tegen de bittere noordenwind op de steppe, zwaar als hun harde houten zadels.

'We zijn drie weken op zee geweest,' probeerde Chaol hen te verontschuldigen. Zijn stem klonk zachter.

De khagan deed niet de moeite om begrip te tonen. 'Dat zou ook verklaren waarom u niet van dat andere nieuws op de hoogte bent, en niet weet waarom u deze koude sieraden beter zelf kunt houden.' De lippen van de khagan krulden op in een vreugdeloos lachje. 'Arghuns contacten hebben vanochtend nog een bericht gebracht, afkomstig van een schip. Uw koninklijke schatkisten in Klooffort zijn niet langer toegankelijk. Hertog Perrington en zijn legerschaar van vliegende verschrikkingen hebben Klooffort geplunderd.'

Er trok een bonzende, holle stilte door Nesryn heen. Ze wist niet zeker of Chaol nog ademde.

'We weten niet waar koning Dorian zich bevindt, maar hij heeft

Klooffort aan hen overgeleverd en is in de nacht gevlucht, als we de geruchten moeten geloven. De stad is gevallen. Alles ten zuiden van Klooffort is nu in handen van Perrington en zijn heksen.’

Nesryn zag eerst de gezichten van haar nichtjes en neefjes voor zich.

Toen het gezicht van haar zus. Toen haar vader. Ze zag hun keuken, de bakkerij. De perentaartjes die stonden af te koelen op de lange houten tafel.

Dorian had hen in de steek gelaten. En wat moesten zij nu? Hulp zoeken? Zien te overleven? Zich tot Aelin wenden?

Was de koninklijke garde achtergebleven om te vechten? Was er iemand die had gevochten om de onschuldigen in de stad te redden?

Haar handen trilden. Het interesseerde haar niet. Het interesseerde haar niet als deze mensen in hun dure kleren spottend naar haar keken.

De kinderen van haar zus, de vreugde van haar leven...

Chaol keek naar haar op. Op zijn gezicht was niets te zien. Geen wanhoop, geen schok.

Het goud-rode uniform werd verstikkend. Het wurgde haar.

Heksen en wyverns. In haar stad. Met die ijzeren tanden en nagels. Die verscheurden, bloed deden vloeien, martelden. Haar familie... Haar familie...

‘Vader.’

Sartaq was weer naar voren gestapt. Zijn gitzwarte ogen schoten van Nesryn naar de khagan. ‘Het is een lange reis geweest voor onze gasten. Politieke verwickelingen daargelaten,’ hij wierp een afkeurende blik op Arghun, die geamuseerd leek – geamuséerd vanwege het nieuws dat de groene marmeren vloer onder haar laarzen had doen golven – ‘zijn we nog steeds een gastvrije natie. Laat ze een paar uur rusten. Dan kunnen ze zich daarna bij ons voegen voor het diner.’

Hasar ging naast Sartaq staan terwijl ze fronsend naar Arghun keek. Misschien niet omdat ze hem net als haar broer wilde berispen, maar gewoon omdat Arghun het nieuws niet eerst aan haar had verteld. ‘Een gast in ons huis mag het aan niets ontbreken.’ Hoewel de woorden gastvrij waren, was de toon waarop Hasar sprak dat geenszins.

Hun vader wierp hun een meewarige blik toe. ‘Inderdaad.’ Urus maakte een handgebaar naar de bedienden die bij de verste pilaren stonden. ‘Begeleid hen naar hun kamers. En stuur een boodschap naar de Torre dat ze hun beste genezer sturen – Hafiza, als zij uit die toren wil komen.’

Nesryn hoorde amper wat er verder werd gezegd. Als de heksen de stad in handen hadden, konden de Valg die er eerder deze zomer waren geïnfiltreerd... Er zou niemand zijn om weerstand te bieden. Niemand om haar familie te beschermen.

Als ze het overleefd hadden.

Ze kreeg geen adem meer. Kon niet meer nadenken.

Ze had niet weg moeten gaan. Ze had deze functie niet moeten aangaan.

Misschien waren ze dood of werden ze gemarteld. Dood. Dood.

Ze zag de vrouwelijke bediende niet die Chaols stoel kwam duwen. Ze merkte amper dat Chaol haar hand pakte en zijn vingers met de hare vervlocht.

Nesryn maakte niet eens een buiging naar de khagan toen ze vertrokken.

Ze bleef hun gezichten maar zien.

De kinderen. De lachende kinderen van haar zus met hun ronde buikjes.

Ze had niet moeten komen.